

Янъ Бибианъ, а Дагада Калчо и почнаха дълго да имъ цѣлуватъ ржце.

— Хубава работа! — рече Янъ Бибианъ на Калчо. — Какво мислѣхме, а какво излѣзе. Ние се канѣхме да бѣгаме на земята, а тука ще ни женятъ.

— Царски зетъове ще ставаме, — рече Калчо. Вижъ, какъ се радватъ красавицитѣ. Не е зле за мостра да ги заведемъ на земята.

Калчо се шегуваше, но на Янъ Бибианъ таа история не бѣ приятна. Въ тоя частъ той си помисли за Иа, и какво би казала тя ако знаеше що става съ него сега!..

— По-скоро трѣбва да бѣгаме, Калчо. Но, за да не ни подозрятъ и да не ни развалятъ нѣкоя нощъ апарата, нека привидно се съгласимъ на желанието на Ягага.

(Продължава)

Неблагодарниятъ човѣкъ

Селянинъ, който минаваше покрай една яма, дочу, че нѣкой викаше и молѣше за помощъ. Наведе се той надъ ямата и видѣ вътре човѣкъ, обкръженъ отъ змия, маймуна и лѣвъ. Пжтникътъ бързо разви пояса си и го спусна вътре, за да спаси човѣка, но змията щомъ забеляза пояса, уви се около него и излѣзе вънъ. Селянинътъ повторно спусна пояса и извлече отъ ямата не човѣка, а маймуната, която бѣше по-ловка въ катеренето. Когато за трети пжтъ спусна пояса си, хвана го съ лапитѣ си лѣвътъ и съ единъ скокъ се озова горе. Щомъ излѣзе на свобода, лѣвътъ каза на селянина да не се труди да изважда човѣка, защото зло ще си изпати. Но селянинътъ не го послуша и спаси човѣка.

Косъ

Нѣма ли си майка,
И гнѣздо и домъ,
Та отъ ранно утро
Въ цѣфналиятъ клонъ,
Пѣе незапирно
Съ веселия гласъ.
Да го чуятъ вредомъ
Че е пакъ у насъ!

Отъ кога е тука
И защо е самъ,
Никому не каза
Съ пѣсенъта, но знамъ,
Че презъ цѣла зима
Той далечъ е билъ,
Нѣкжде въ горитѣ
Край рѣката Нилъ.

Но сега отново
Тука е дошелъ,
И навѣнъ, на двора,
Отъ зори запѣлъ.
Че до късно лѣто
Ще ни бжте гостъ:
Веселата птица —
Веселиятъ Косъ.

Борисъ Маковски

Всички благодариха на селянина. Човѣкътъ каза на пжтника:

— Азъ живѣя въ града при Голѣмото езеро. Ако ти си случи пжтъ, отбий се въ дома ми, за да си починешъ.

— Азъ живѣя близо до тоя градъ, въ гората. Когато минешъ край нея, само повѣни и азъ ще излѣза, — каза лѣвътъ.

— И азъ съмъ жителъ на тоя градъ. Живѣя подъ голѣмитѣ стени и ако ти потрѣбамъ, само изписай и азъ ще бжда при тебе, — каза змията.

— Надъ езерото се издига планина. Тамъ можешъ лесно да ме намѣришъ

ако ме потърсишъ — каза най-после маймуната.

Пжтникътъ никога не търсѣше награда за добритѣ си дѣла, затуй се надсмѣ на думитѣ имъ и си продължи пжтя.

Следъ нѣколко години, тъкмо минаваше покрай града на Голѣмото езеро, селянинътъ биде нападнатъ отъ разбойници, които го ограбиха и оставиха почти голъ. Босъ, гладенъ и жаденъ, той стоеше на студа. Въ тази беда, той започна да вика за помощъ. Дочу го змията и побърза да види отъ какво е пострадалъ. Тя му каза:

— Азъ спя върху богатство, което

е закопано отъ пашата въ този градъ.

Следъ това тя се изгуби за минута и като се върна, държеше въ чело-люститѣ си единъ голѣмъ скжпоцененъ камѣкъ.

— Вземи този камѣкъ, спасителю! Той ще ти набави всичко, което ти отнеха разбойниците, — каза змията и отиде да обади на маймуната и лѣва.

Когато маймуната дочу това, хукна по дървета и покриви и стигна до двореца на пашата, като се вмъкна презъ отворения прозорецъ на стаята, дето спѣше синътъ му. Полека, за да не го събуди, маймуната прибра неговитѣ дрехи и ги отнесе на селянина, за да го облѣче. Лѣвътъ презъ това време настигна разбойниците и ги разкжса.

Следъ като облѣче дрехитѣ на пашовия синъ и сложи скжпоценния камѣкъ въ джоба си, пжтникътъ причака да се сипне зората, да се отворятъ градскитѣ порти и се опжти къмъ оня човѣкъ, когото нѣкога бѣше спасилъ.

Човѣкътъ го посрещна любезно, но много се очуди, като позна у него дрехитѣ на пашовия синъ.

Пжтникътъ му разправи всичко, а домакинятъ, следъ като му даде храна и постла на одъра за спане, бързо отърча при пашата въ двореца, като му обади, че у него се намира крадецътъ, който нощесъ се е промъкналъ въ двореца и открадналъ дрехитѣ и скжпоценния камѣкъ.

Пашата бързо изпрати слугитѣ си да хванатъ пжтника, да го хвърлятъ въ затвора и следъ нѣколко дни безъ сждъ и присжда, да бжде обесенъ.

Щомъ като му метнаха вжжето на шията, змията го прегриза и пжтникътъ падна живъ на земята.

— Алахъ, този човѣкъ е невиненъ, щомъ змията му помогна! — извика той като видѣ какво тя стори за него.

Пжтникътъ тогава му разправи всичко. Пашата заповѣда да се хване неблагодарния човѣкъ, да го хвърлятъ въ тъмницата кждето доскоро лежеше неговиятъ спасителъ.

Даня Хомолкова

Овчарката Божанка

Божанка бѣше сираче. Цѣлъ день пасѣше овцитѣ въ полето. Едва като залѣзеше слънцето задъ гората, тя се връщаше въ кжщи. Така бѣше наредила нейната мащеха, която не се шегуваше съ нея. Въ полето Божанка бѣше весела, безгрижна, защото тукъ не чуваше строгитѣ заповѣди на мащехата, нито лошитѣ обръщения на нейната дъщеря, която я мразѣше, защото Божанка бѣше по-хубава отъ нея. Тя биваше тука и далечъ отъ безсърдечнитѣ хора и лоши деца, които ѝ се подсмиваха на беднитѣ дрехи и нѣмаше кой да ѝ защити. А тукъ въ полето и край гората, всички бѣха нейни приятели: и кроткитѣ овци и милитѣ агънца и сладкопойнитѣ птички и цѣфналиятъ дървета.

Като скачаше по полето, единъ день тя забеляза какъ между клонетѣ на дивия трендафилъ паякътъ бѣше разтлалъ мрежата си, а въ нея се бѣше заплела една златна мушица.

— Миличка моя, не бой се! Нѣма да те оставя да загинешъ! — прошепна ѝ Божанка и грижливо освободи

мушицата отъ мрежата на паяка, па я пусна да лети. Но мушицата се върна и кацна на нейната ржка. Зачуди се Божанка, като ѝ видѣ, още повече като ѝ проговори съ тънѣкъ, кадийанъ гласецъ:

— Благодаря ти, Божанке! Ти ми направи добро, което заслужава награда. Азъ не съмъ златна мушица, а царица на горскитѣ вили. Когато поискашъ помощъ отъ мене, ела до този трендафилъ и откжсни отъ цвѣта му единъ листецъ. Тогава азъ веднага ще дойда.

Божанка ѝ похвали, набра си цвѣта и се накити съ тѣхъ. Следъ това Божанка подбра стадото си, което бѣше се напасло, и тръгна. Малко следъ това тя видѣ по пжтя група хора на коне. Всички бѣха чудесно облѣчени, въ коприна и злато. Предъ групата конници, на най-хубавия конъ, яздѣше хубавъ младежъ, облѣченъ въ вълшебни дрехи. Когато Божанка го съгледа, дѣхътъ ѝ спрѣ, а сърдцето заби, като на изплашена птичка.

Когато стигна въ кжщи, Божанка научи, че този, когото видѣла, билъ царския синъ. Разбра още тя, че неговитѣ родители искали да го ожениятъ и му посочили най-хубавитѣ момичета въ държавата му, но не му харесала нито една.

На Божанка много хареса царския синъ и тя съжеляваше, че не може да бжде между оня момичета, които му показвали. Може би той ще ѝ хареса. Тукъ тя почувствува колко много е порастнала и станала хубава. Но какъ той ще спре погледъ на нея! Нали тя бѣше селянка и какъ ще може да живѣе въ града. Тя не би могла да се разбира, да се държи между виднитѣ хора. И все пакъ защо да не опита? Съ такива сладки мисли тя заспа.

На другия день, щомъ изкара овцитѣ на паша, тя побърза да отиде до трендафила. Откжсна единъ листъ и зачака. Следъ малко ето ѝ горската царица. Запита ѝ тя, какво иска. Каза ѝ Божанка, че иска да отиде въ града, да види царския синъ, да му се хареса и да заживѣе въ двореца.

— Добре, ще бжде тѣй, както искашъ. Ще те преобразя, така, че да те хареса и вземе. Но въ какво? Въ какво да те преобразя за да идешъ въ двореца? Ако не те погледне, тогава ще те преобразя пакъ въ това, което си сега.

Божанка, следъ като си помисли

малко, каза че иска да ѝ превърне въ златна огърлица, цѣлата украсена съ бисери и скжпоценни камѣни.

Горската царица само замахна съ ржка и Божанка се превърна въ златна огърлица, блестяща, сѣйна, просто да не ѝ се нагледашъ. Горската хубавица ѝ отнесе и смѣси между накититѣ на царския синъ. Макаръ тя да блестѣше повече отъ всички накити, царскиятъ синъ, преситенъ отъ блѣсъкъ и разкошъ, нито ѝ погледна, нито се удиви отъ нея. Когато нощта се спусна и заблестѣха камѣнитѣ на златната огърлица, горската царица върна назадъ тжжната Божанка.

— Въ какво искашъ сега да те преобразя? — запита ѝ горската царица.

— Въ най-хубава и най-благоуханна роза въ градината на двореца. Така той ще ме види, ще се удиви и ще ме откжсне.

На другия день въ градината на двореца градинарътъ забеляза чудната и благоуханна роза, каквато никога не е виждалъ. Всички дворцови хора се очудваха и бързаха да ѝ покажатъ на царския синъ. Но той, преситенъ на всички тѣзи красоти и благоухания, не ѝ погледна и не пожела да ѝ откжсне, за да се накити съ нея. Така върху тази чудесна роза, посредъ день, заблестѣ роса, като сълзитѣ на едно бедно сираче, което никой не обича.

А когато се спусна нощъ, прилетѣ горската царица, грабна розата и пакъ ѝ превърна въ сълзлива Божанка.

— Ахъ, колко съмъ нещастна, — мълвѣше Божанка. Нищо не помага: нито да се превръщамъ на блестящо, нито на хубаво. Царскиятъ синъ не иска да ме погледне.

Горската царица ѝ се надсмѣ и каза: — Е, сега азъ ще те превърна въ нѣщо, което сама желая.

И ето, щомъ тя замахна на лѣво и дѣсно, въ видъ на кръстъ, Божанка се преобрази на малко, остро гаоздейче, по-малко отъ грахово зърно.

— Горко ми — помисли си Божанка — щомъ царския синъ не спрѣ погледъ върху менъ, като огърлица и роза, та сега ли ще ме погледне?

Горската царица взе гвоздейчето и го сложи въ една обувѣкъ на царския синъ. На другия день, като се събуди веселъ, той побърза да се облѣче и обуе, за да излѣзе на сутринна разходка. А гвоздейчето на Божанка извърши своята работа. То го боцкаше по петата. На царския синъ бѣше неудобно да си извади обувѣка отъ крака предъ всички дворцови хора, не искаше и да се мръщи, а юнашки търпѣше лекитѣ бодежи. Следъ като скжси разход-

ката си, той побърза да се прибере въ стаята си. Тукъ веднага събу обувѣката си и потърси да види какво го боцкаше. Напила той гвоздейчето, извади го и загледа. Стана му смѣшно, че такава дреболия може да промѣни цѣлото му настроение и започна весело да се смѣе.

Щомъ стори това, изведнажъ гвоздейчето падна отъ ржката му на пода и предъ него се появи овчарката Божанка, весела, игрива, прелестна, просто да не може човѣкъ да откжсне очи отъ нея.

— Ахъ, ето какво азъ отдавна търся! — извика веселъ царския синъ. А горската хубавица, преобразена, каквато си бѣше, веднага разправи истината на царския синъ.

Тогава той погали Божанка по коситѣ. И Божанка му се усмихна сладко и вече не се върна при своето стадо. Тѣ се вѣнчаха и така добрата и хубава овчарка стана царица.

Отъ чехски: Пилигримъ.